

eksistere, selv om Spørgsmaalet til sidst afgøres efter et Skøn; men paa den anden Side skal jeg indrømme, at en Regel til Vejledning for Skønnet selvfølgelig bedst fremkommer gennem den praktiske Afgørelse og Behandling af de enkelte Tilfælde, idet man udtrækker Reglerne af disse Afgørelser. Men Udvalgets Flertal har ment, at der ikke kunde være noget til Hinder for allerede nu at give en Antydning af, hvorledes dette høje Ting bør stille sig ved fremtidige Afgørelser, idet man opstiller visse Regler som de til Grund liggende, men dog saaledes, at der kan gøres Undtagelser fra dem. Man har tænkt sig Muligheden af, at den højtærede Minister, hvis disse Udtalelser vinde Bifald hos Tingets Flertal, ogsaa vil tage noget Hensyn dertil, hvilket jeg heller ikke anser for udelukket efter hans Udtalelser. Den højtærede Minister sagde med Hensyn til Spørgsmaalet om de politiske Agitatorer, at politisk Agitation jo ikke var nogen nedsettende Handling. Nej, det er det selvfølgelig ikke, og det vide vi meget godt, men Spørgsmaalet er jo — hvad jeg ogsaa vil sige til de ærede Medlemmer, der have talt imod mig — her, hvorvidt en Udlænding, som ikke har Statsborgerret, her i Landet paa alle Omraader, altsaa ogsaa paa dette Omraade, staar ganske med den samme Frihed som de indfødte. Er det sømmeligt og er det passende, at en Udlænding deltager i den offentlige Agitation, som jo altid gaar ud paa Angreb paa politiske Partier, paa Autoriteter og paa Personer? Har man ikke en Følelse af, at man bør forlange af en saadan Udlænding, at han indtager en mere beskedent og tilbageholden Stilling end de danske Statsborgere? Jeg kan ikke se andet, end det bør man gøre, men det bliver jo nærmest en Følelæssag. Jeg skal kun henvise til, hvorledes man i andre Lande opfatter dette Forhold, og hvilket ringe Maal af Frihed man der giver Udlændinge til offentlig Optræden. Jeg tror ikke, at det fører til noget at opstille den Sætning, at det er ikke Frisind; man kan ikke gaa efter saadanne enkelte Ord. Fra dem maa man hellere bortse. Det staar for mig som noget ganske rimeligt, at de fremmede skulle have den samme Ret som de danske Statsborgere med Hensyn til deres Fremtræden i det offentlige Liv. Jeg maa gøre opmærksom paa, at fra det Øjeblik en saadan politisk Agitator — han kan jo være, hvad han være vil, han kan jo være Anarkist, om det skal være — faar Indfødsret, kunne vi ikke længere udvise ham, men vi

maa dog være sikre paa, at den Mand, vi give Indfødsret, har en saadan Optræden, at vi ikke senere komme til at ønske, at vi kunde udvise ham. Det have vi, som sagt, fuld Ret til, saa længe han er Udlænding, men naar han først har faaet Indfødsret, maa vi taale, hvad han gør, og beholde ham og tage ham, som han er. Det forekommer mig ogsaa, at man bør rette sig noget efter Erfaringerne fra alle andre Lande, hvor Udvisningsretten — jeg vil ikke tale om, hvor den misbruges — bruges i ikke ringe Grad. Naar den Sætning her udtales i sin Almindelighed, at man kan forlange, at disse Folk skulle afholde sig fra politisk Agitation, kan jeg derfor ikke fatte, at man ikke kan tiltræde den. Den vil selvfølgelig ligesom de andre Synspunkter, jeg har omtalt, først faa praktisk Betydning, naar der foreligger et Tilfælde af særlig graverende Natur, og jeg er jo ganske enig med de ærede Medlemmer i, at det Tilfælde, som foreligger fra Maribo, er for ringe til, at man herpaa kan anvende den. Naar det ærede 5te Medlem for 1ste Kreds (Andersen) har beklaget sig over, at jeg særlig har nævnt socialistisk Agitation, saa vil jeg dog gøre opmærksom paa, at der ikke staar *socialdemokratisk* Agitation, hvorved der specielt kunde være sigtét til det bestaaende socialdemokratiske Parti, der som politisk Parti har akkurat den samme Berettigelse som alle andre Partier. Dette er jeg ingenlunde blind for. Derfor har jeg skrevet socialistisk Agitation, idet jeg mener, at denne, naar henses til den af den socialistiske Lære opstillede Stats- og Samfundsordning let kan være af en saadan Natur, at man med Rette kan mene, at en Mand, der giver sig af med den, ikke bør have Indfødsret. Jeg troede, det var notorisk, at den socialistiske Lære i mange Tider fremsattes paa en saadan Maade, at den absolut maatte siges at indeholde Angreb paa den danske Stats- og Samfundsordning. — Til den meget ærede Ordfører for Mindretallet (Olesen) har jeg kun at sige det samme, som jeg allerede har udtalt, at fordi man opstiller en vejledende Regel til Brug for sig selv — eller endog blive enig med de andre Faktorer derom — opgiver man selvfølgelig ikke sin Ret til at udøve et Skøn. Den ærede Ordfører for Mindretallet vil forbeholde alle Udlændinge den samme Frihed til at være Højremænd, Venstrømænd eller Socialdemokrater som danske Borgere i Almindelighed have. Dette har jeg slet ikke noget som helst at indvende imod, men de maa helst tie stille